

På Spåret-dröm, finska drömmar och en fransk dröm-modell

Vi är många som ser fram emot en ny omgång av det populära TV-programmet ”På Spåret”, som startar den 2 december med 9 tävlande par. Jag drömmer att jag sitter inne i ”På Spåret-buren” och drar på 10 poäng vid alla 3 resorna - i varje del-tävling ! Att jag vet det rätta svaret via filmen och kluriga ledtrådar och kan svara snabbare än snabbt på Luuk´s fråga: Vart är vi på väg?
I vaket tillstånd förstår jag att denna fantastiska förmåga inte skulle vara bra för tävlingen och för spänningen. Inte alls bra för samarbetet inne i buren, vi är ju faktiskt två i laget. Men ändå, det är en skön dröm.

En annan dröm jag har haft länge och som jag verkligen vill ska hända i verkligheten är att den svenska skolan och alla landsting blir övertagna av den finska staten. Varför? Jo, Finland är ett land som inte har landsting. Det är ett land som visar på att det går att skapa god sjukvård utan någon märkligt gammal förlegad länsindelning, som våra 2-tal landsting är.

I Finland bestämmer staten var de stora regionsjukhusen ska vara. Staten ser till att landet får en bra fördelning av de stora regionsjukhusen. Kommunerna får köpa sin del till det lokala sjukvårdsbehovet. I Finland existerar inte några ”huggsexor” om var någonstans regionsjukhusen ska finnas.

I vårt land sker ständigt en sjukvårdscentralisering till de stora regionsjukhusen. Alla invånare, oavsett var man bor någonstans i länet, betalar samma landstingsskatt. Alla landsting jobbar olika och beräknar vården olika så det har en stor betydelse vilket landsting du tillhör.

I Finland har man hela tiden försvarat lärarens status. Man har inte tagit ifrån läraren dess huvuduppgift: att vara lärare. Skolan har fått vara ifred från politikernas ”klåfingrighet”, att lägga på lärarna ständigt nya uppgifter. Lärarens uppgift är att vara pedagog, arbeta inne i klassrummet. Respekten för lärarens status har inte förminskats hos elever eller hos föräldrar. Den finska lärarkåren är en stolt pedagoggrupp. Här i Sverige i förra veckan gick det som en ”löpeld” genom massmedia om hur lärarkåren inte har förmågan att brotta ned mycket bråkiga elever, på rätt sätt. Vår skolminister förväntade sig att lärarna genast införskaffade sig denna ”brottnings kompetens” via vidareutbildning? undrar jag. En rektor upplevde på sin skola hur en man med kniv kom in i skolan. Det behövdes 7-8 lärare för att hålla mannen instängd i ett rum på skolan. Polisen tillkallades med de dök inte upp. Rektorns ”nödrop” var ingenting som polisen prioriterade och därför kom inte polisen till undsättning förrän flera timmar senare...
Man baxnar!

I en mikrodröm drömde jag att den franska modellen övertogs av Finland när de övertagit driften av skolväsendet i Sverige. Där består varje skola av 2 team. Lärarna arbetar med det som är deras huvuduppgift: att vara pedagoger. Det andra teamet arbetar som skolvårdsteam. Deras uppgift är att fånga upp elever som inte kommer till skolan, elever som behöver extra stöd, elever som man behöver brottas med och att stödja läraren i svåra föräldrakontakter. Det finns alltså bättre fungerade modeller för skolarbetet – i andra länder utanför lilla Sverige.

*Li Lundberg, präst i Västanfors Västervåla församling
mejl: li.lundberg@svenskakyrkan.se*